

Tadeusz Kubiak

Wieczór wigilijny

**Biały obrus lśni na stole,
pod obrusem siano.
Płoną świece na choince,
co tu przyszła rano.**

**Na talerzu kluski z makiem,
karp jak księżyc srebrny.
Zasiadają wokół stołu
dziadek z babcią, krewni.**

**Już się z sobą podzielili
opłatkiem rodzice.
Już złożyli wszyscy wszystkim
moc serdecznych życzeń.**

**Kidy mama się dzieliła
ze mną tym opłatkiem,
miała w oczach łzy, widziałem,
otarła ukradkiem.**

**Nie wiem, co też mama chciała
szepnąć mi do ucha:
bym na drzewach nie darł spodni,
pani w szkole słuchał...**

**Niedojrzałych jabłek nie jadł,
butów też nie brudził...
Nagle słyszę, mama szepce:
- Bądź dobry dla ludzi.**

Witamy w tym orzeźwiającym jak zima numerze gazetki!

Nadszedł grudzień, miesiąc magiczny, czas zimy, prezentów i Świąt Bożego Narodzenia. Właśnie w tym miesiącu śnieg cieszy najbardziej i nie przeszkadzają mrozy. Grudzień to także miesiąc zapachów, zwłaszcza zapachu pierników, ale także goździków, cynamonu i anyżu. A Wam jakie zapachy kojarzą się z grudniem? Koniecznie w tym miesiącu trzeba wypić herbatę z cytryną i goździkami, bo smakuje najbardziej. Okres przedświąteczny to również czas przygotowań, dekorowania domów, sprzątanía, ale w grudniu nawet sprzątanía jest wyjątkowe. Czujecie już magię tego miesiąca i zbliżających się świąt? Chyba tak.

W SPTE już przy wejściu wita nas kiermasz świąteczny, a w niektórych klasach są już choinki. Oczywiście spadł śnieg :), a dzieci z klas młodszych ulepiły bałwana. Wielkimi krokami zbliżają się wigilijki klasowe, na których uczniowie dostaną prezenty od swoich kolegów i koleżanek. Jeśli ktoś ma ochotę na pyszne pierniczki, na następnej stronie znajdzie na nie przepis.

Życzymy przyjemnej lektury!
Redakcja

Przepis na pierniczki świąteczne

Pierniki od kilku lat goszczą na świątecznym stole. W tym numerze gazetki przedstawię wam prosty przepis na pierniki korzenne. Oto najprostszy przepis, z którym poradzi sobie nawet osoba bez doświadczenia w kuchni. Te pierniczki zawsze wychodzą! Smacznego!

Zuzanna Sikora 5B

Składniki:

- 560 g mąki
- 300 g miodu
- 100 g cukru pudru
- 120 g masła
- 1 jajko
- 2 płaskie łyżeczki sody oczyszczonej
- 40 g przyprawy do piernika
- 2 łyżeczki kakao

Przygotowanie:

Masło rozpuszczamy z miodem w garnuszku i zostawiamy do ostygnięcia

Na stolnicy przesiewamy mąkę i mieszamy z suchymi produktami: soda, cukier, kakao, przyprawa do piernika

Robimy kopiec, w środku dołek, do którego wbijamy jajko i powoli mieszając, dolewamy masło z miodem

Mieszamy całość do czasu, gdy ciasto robi się tak gęste, że trzeba zacząć wyrabiać je rękami. Gdy ciasto jest zbyt kruche, warto dodać nieco podgrzanego, płynnego miodu i nadal wyrabiać

Po ugnieceniu wałkujemy na cienkie placki i wycinamy pierniczki

Układamy na blasze wyłożonej papierem do pieczenia, pieczemy ok. 8-9 minut w 180 stopniach

Po ostudzeniu zdobimy według własnego pomysłu

POŻYCZONE ZE SZKOLNEJ STRONY

Podziękowanie za udział w akcji "Prezent pod choinkę"

Drodzy Rodzice, kochane Dzieci,

serdecznie dziękujemy Wam za przygotowanie tak wielu prezentów, bo aż 78 paczek oraz za wsparcie finansowe dla akcji „Prezent pod choinkę” w wysokości 500 zł.

To nie tylko ogromnie duży i cenny wkład, ale również Bożonarodzeniowy Dar Waszych Serc dla dzieci, których rzeczywistość i codzienność jest bardzo skromna.

*Koordynatorki
Karina Gnat i Katarzyna Legierska*

JAK OBCHODZI SIĘ ŚWIĘTA NA ŚWIECIE?

Julia Cymorek, Kamila Siekierka

Stany Zjednoczone

W Stanach Zjednoczonych nie ma drugiego dnia świąt i 26 grudnia. Gdy w Polsce świętuje się jeszcze w najlepsze, Amerykanie idą już do pracy. Stojące już od miesiąca choinki szybko się wyrzuca, a dekoracje chowa do następnego roku. Prezenty daje się nie tylko rodzinie i przyjaciołom, ale również sąsiadom, koleżankom i kolegom z pracy. Na stole królują zazwyczaj: pieczona szynka lub indyk z farszem, sos borówkowy, mashed potatoes (coś w rodzaju puree ziemniaczanego) lub słodkie ziemniaki, zapiekanka z zielonej fasolki, kolby kukurydzy, sałatka ziemniaczana, pieczone warzywa. Na deser podaje się różnego typu soki: jabłkowe, wiśniowe, dyniowe lub popularne w tym okresie bakaliowe; serniki. Nie może zabraknąć również napoju jajecznego z dodatkiem brandy i przypraw (gałki muszkatołowej i cynamonu), czyli tzw. eggnog. Przygotowania przedświąteczne zaczynają się już następnego dnia po przypadającym w ostatni czwartek listopada Świącie Dziękczynienia (Thanksgiving). W tak zwany Czarny Piątek w Stanach Zjednoczonych oficjalnie rozpoczyna się okres świątecznych zakupów. Drzewko kupuje się także już pod koniec listopada. Ubrana choinka we współczesnym amerykańskim domu stoi na drugi dzień po Świącie Dziękczynienia. Podobnie jak u nas, jest ona główną świąteczną ozdobą, choć po domu rozsianych jest również multum innych bożonarodzeniowych motywów: figurek, bałwanków, Mikołajów itd. Na stolikach rozstawiane są pachnące świece, świerkową girlandą oplata się balustradę, pod sufitem zawieszają się gałązki jemioli, a nad kominkiem skarpety, w których Mikołaj pozostawia mniejsze prezenty. Na drzwiach frontowych musi być bowiem świąteczny wieniec. Choć strona materialna świąt jest dla Amerykanów bardzo ważna, okres przedświąteczny jest nie tylko okazją do zakupów, ale także spotkań towarzyskich i wspólnych rozrywek kulturalnych. Większość firm organizuje przyjęcia świąteczne (Christmas party). Bardzo popularne są wtedy rozmaite koncerty i występy chórów śpiewających kolędy.

Holandia

O ile świąta obchodzone są przez Francuzów niezwykle uroczysto, o tyle w Holandii traktowane są jako dni wolne od pracy. Świąta Bożego Narodzenia rozpoczynają się postawieniem w domu prawdziwej choinki, zazwyczaj zaraz po 5 grudnia. W tygodniu poprzedzającym Boże Narodzenie w wielu kościołach można się wybrać na specjalne msze z koncertami. W niektórych miastach otwierają się jarmarki świąteczne, gdzie można napić się grzanego wina i zaopatrzyć w różne świąteczne drobiazgi – od bombek na choinki po upominki dla najbliższych. Holendrzy mają także swojego Świętego Mikołaja, który podróżuje statkiem z Hiszpanii do Amsterdamu każdej zimy i przywozi ze sobą worek z prezentami dla dzieci. Okres jego podróży jest celebrowany najhuczniej. Zwieńcza go wigilia urodzin Świętego Mikołaja, czyli dzień 5-go grudnia. W pierwszy dzień świąt zasiada się do udekorowanego w kolorach bieli, zieleni i czerwieni stołu, by zjeść uroczysty posiłek składający się głównie z dziczyzny, mięsa gęsi, zająca lub indyka. Do tego obowiązkowo serwowany jest świąteczny chleb, tzw. Kerstbrood. W Holandii nie ma wieczerzy wigilijnej, postu, ani prezentów pod choinką, ponieważ Święty Mikołaj – Sinterklaas, obdarował szczerze dzieci już 5 grudnia. W tym szczególnym dniu mali Holendrzy wystawiają swoje buciki w oczekiwaniu na słodycze i prezenty. Otrzymują je w zamian za sianko, które zostawią dla białego konia Świętego Mikołaja.

Ostatnią tradycją, która w Polsce mogłaby wywołać spore zdziwienie, jest wspólne palenie choinek na początku nowego roku (kerstboomverbranding). Początki tego zwyczaju sięgają czasów przedchrześcijańskich, kiedy to na koniec roku rozpalano i gaszono ogniska. Następnie rozpalano ogień ponownie, aby ogłosić nadejście nowego roku i dłuższych dni.

Chiny

Święta w Chinach określa się mianem Shengdan Jie, czyli Święta Czcigodnych Urodzin. Obchodzi je niewielka liczba chrześcijan, dlatego nie są to dni wolne od pracy. Tradycja bożonarodzeniowa jest jednak obecna, choć bardziej komercyjnie. Chińczycy przyozdabiają swoje domy, ubierają choinki, robią kolorowe łańcuchy z papieru i wręczają drogie prezenty. Dzieci wierzą w Shengdan Laoren, czyli lokalnego Świętego Mikołaja. Tak jak w innych państwach, pojawia się on w galeriach handlowych i na ulicach. Odwiedza także dzieci, które oczekują na swoje prezenty, wywieszając skarpety na drobiazgi. W Wigilię rodziny spotykają się w restauracjach, a potem idą bawić się w klubach lub przy karaoke. Ciekawą bożonarodzeniową tradycją w Chinach jest wręczanie sobie nawzajem jabłek. Zwyczaj wywodzi się z tego, że wymowa chińskiej nazwy Wigilii Bożego Narodzenia (平安夜, Píng'ān yè, dosłownie „Cicha noc”) zawiera w sobie cząstkę brzmiącą jak słowo „jabłko” (苹果, píngguǒ). To sprawiło, że owoce te stały się symbolem świąt bożonarodzeniowych w Chinach.

Francja

We Francji świętowanie zaczyna się już 5 grudnia. Zamiast świętego Mikołaja przychodzi tam Gwiazdor. Na wigilijnym stole w tym kraju nie może zabraknąć owoców morza, ostryg, langust czy krewetek, wędzonego łososia, a także typowo francuskiego rarytasu, czyli pasztetu z kaczych wątróbek (foie gras), indyka w kasztanach oraz buche de Noel. To tradycyjny, znany we Francji od wieków deser, który w kształcie przypomina gałąź drewna.

Etiopia

Tradycje święta w Etiopii obchodzone są według starożytnego kalendarza juliańskiego, dlatego święto Bożego Narodzenia przypada na 7 stycznia. Święto nazywa się Genna lub Lidet.

Przez całą noc procesje wędrują od kościoła do kościoła. W trakcie nabożeństw kapłani i wierni śpiewają, grają na instrumentach i tańczą. Tradycyjną potrawą jest pikantny gulasz z mięsa drobiowego podawany z lokalnym pieczywem o nazwie indżera. Ucztom towarzyszy też, czyli napój alkoholowy na bazie miodu. Święto poprzedzone jest trwającym 43 dni postem. Do bożonarodzeniowych tradycji należy również genna, czyli gra w coś w rodzaju hokeja na trawie. Według legendy, w noc narodzin Jezusa właśnie w ten sposób mieli spędzać czas pasterze w Betlejem. Genna to również najbardziej popularna nazwa Świąt Bożego Narodzenia.

CO W WIGILIĘ JADA SIĘ NA ŚWIECIE?

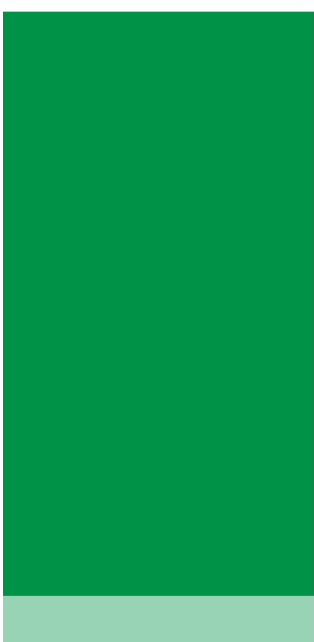
Marysia Przystał 5A

Włoskie potrawy wigilijne

Wszyscy dobrze wiemy, że Włosi uwielbiają świętować, zatem stół wigilijny jest suto zastawiony. Wśród dań nie może zabraknąć makaronów, z których słynie ten piękny kraj. Na wigilijnym stole pojawia się potrawy postne, ale nie może zabraknąć ravioli, lasagne czy spaghetti. Typowe włoskie potrawy wigilijne to: dania z ryb (głównie z dorsza i jesiotra), owoce morza, makarony z rybami, grzybami i warzywami, duszone i smażone warzywa. Na deser natomiast podaje się znaną na całym świecie ciasto z bakaliami - panettone, czyli wysoką babę drożdżową z bakaliami oraz kandyzowanymi owocami.

Hiszpańskie potrawy wigilijne

La Nochebuena – słowo to oznacza Wigilię - rozpoczynana się całkiem podobnie jak w Polsce, a mianowicie od uroczystej kolacji w rodzinnym gronie. W Hiszpanii podczas Wigilii nie obowiązuje post. Tego dnia jedzenie jest bardzo obfite i zróżnicowane. W zależności od części kraju znajdziemy na stole nieco inne dania. Wśród potraw wigilijnych pojawiają się owoce morza, drób, wieprzowina, jagnięcina oraz królik. Kolacja wigilijna w Hiszpanii składa się z przystawek, dań głównych oraz deserów. Najbardziej znanym deserem jest turrón, który przygotowuje się z migdałów z dodatkiem miodu i orzechów laskowych. Turrón jest odpowiednikiem polskiego opłatka, którym bliscy dzielą się podczas Wigilii.

Czeskie potrawy wigilijne

W Czechach w dniu 24 grudnia obchodzony jest Štědrý den czyli „szczodry dzień”. Wieczera wigilijna rozpoczyna się po zapadnięciu zmroku. Na wigilijnym stole króluje karp smażony w panierce. Do karpia podawana jest sałatka ziemniaczana - bramborovy salat. Przyrządzany jest również karp na černo, w sosie słodko-kwaśnym z dodatkiem piernika, suszonych śliwek, migdałów i rodzynek. Czesi jedzą również zupę rybną, gotowaną z resztek karpia (łbów i wnętrzności). Podczas wieczerzy na stole pojawiają się także misy z ogromną ilością przepysznych drobnych ciasteczek o różnych smakach i kształtach oraz suszone owoce i łuskane orzechy

Węgierskie potrawy wigilijne

Węgierski stół podczas Wigilii obfituje w tradycyjne dania, jest to między innymi zupa rybna z papryką - halászlé, karp pieczony, popularne są też gołąbki - töltött kaposzta oraz mięso nadziewane owocami. Na wsiach nadal podawany jest pieczony prosiak. Wigilijnymi deserami jest strucla z jabłkami, twarożkiem, orzechami, makiem i wiśniami, zserbó - ciasto z dżemem morelowym i zmielonymi orzechami oraz piernik. Podczas Wigilii Węgrzy nie dzielą się opłatkiem. Zamiast tego częstują się jabłkiem, które symbolizuje miłość i jedność w rodzinie.

JEŚLI NIE WIESZ, CO OBEJRZEĆ W ŚWIĘTA.....

Ekspres polarny - historia chłopca powątpiewającego w magię świąt Bożego Narodzenia. Zostaje on pasażerem pociągu zmierzającego na biegun północny do siedziby św. Mikołaja. Niech pozory was nie zmylą – to nie jest film tylko dla najmłodszych. Świetnie zrealizowany i bardzo mądry.

Nieśmiertelny **Kevin sam w domu**....

TOP 10 piosenek świątecznych

10. Around the Christmas Tree
9. Pierwsza gwiazda
8. We Wish You A Merry Christmas
7. Let it snow!
6. Merry Christmas Everyone
5. Jingle Bells
4. Kraina lodu
3. Jingle Bell Rock
2. All I Want For Christmas Is You.
1. Last Christmas

KĄCIK śmiechu:)

Na Podhalu do sklepu wpadł złodziej
– Dawaj kasę!
– Jakom? Jęczmienną czy gryczaną

Mamo, choinka się pali! - woła Jasio z pokoju do matki zajętej w kuchni. - Choinka się świeci, a nie pali poprawia matka.

Za chwile chłopiec krzyczy:

TEN NUMER GAZETKI PRZYGOTOWAŁY:

Zuzanna Sikora, Kamila Siekierka, Julia Cymorek, Marysia Przystał,
Aleksandra Szlaur, Alicja Maciejczek, Łucja Tatka.
(sprostowanie: w poprzednim numerze omyłkowo pominęliśmy Nicolę Pietruszek),
opieka: Katarzyna Słupczyńska